

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 26.5.2026

Vuosien 2027–2030 alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun ajankohtaiskatsaus

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Österman Pilvi

Päätösehdotus Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen Markus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää merkitä tiedoksi vuosien 2027–2030 alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun ajankohtaiskatsauksen.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluehallitus päätti 24.11.2025 § 261 käynnistää valtuustokaudelle laadittavan alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun hyvinvointialueella.

Hyvinvointialueen on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, hyvinvointialueen strategiset tavoitteet huomioiden. Hyvinvointialue laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä alueensa kuntien, järjestöjen ja muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden kanssa (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 § 7, myöhemmin järjestämislaki).

Hyvinvointialueen on huomioitava strategiassaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Laki hyvinvointialueesta 611/2021 41 §). Järjestämislain § 7 mukaan hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.

Lisäksi hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain.

Tausta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ensimmäinen alueellinen hyvinvointikertomus vahvistettiin aluevaltuustossa 12.12.2023 § 75. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma asetettiin aluevaltuustossa (13.2.2024 § 4) ohjaamaan alueellista hyte-työtä vuosille 2024–2026. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2024–2026 sisälsi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman ja sen osana laadittiin myös alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma laadittiin yhteistyössä alueen kuntien ja järjestöjen kanssa ja valmisteluun osallisuus oli kattavaa vaikuttamistoimielinten osalta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen nykytila

Alueellinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö erityisesti alueen kuntien ja järjestöjen kanssa, on kehittynyt myönteisesti valtuustokauden 2023–2025 aikana. Alueellisen hyvinvointityön yhteiset painopisteet toteutuvat myös kuntien hyvinvointityössä ja ne ohjaavat myös järjestöjen kanssa toteutettavaa yhteistyötä teemaverkostoissa ja avustustoiminnassa.

Yleisesti ottaen alueellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ovat toteutuneet hyvin ja kehittämistä vaativat osa-alueet on valtuustokauden aikana tunnistettu. Seuranta ja arviointi voimassa olevan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta toteutettiin hyvinvointialueen osavuosiraporteissa. Lautakunta käsitteli alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2024–2026 arviointia kokouksessaan 11.2.2026 § 3.

Valmistelun tilannekatsaus

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2027–2030 valmistelu eteni lautakunnassa helmi-maaliskuussa toteutunein käsittelyin ja työpajatyönä. Valmistelu laajeni maaliskuussa toteutuneeseen valtuustoseminaariin ja kuntien hyte-vastuutahot osallistuivat huhtikuussa järjestetyssä seminaarissa suunnitelman valmisteluun.

Alueen väestö osallistui suunnitteluun hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asukaskeskustelussa, joka toteutettiin Vokit-alustalla. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää asukkaiden näkemyksiä alueellisen hyte-työn painotuksista.

Alueellisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita työstettiin vaikuttamistoimielimille suunnatuissa työpajoissa tammikuussa. HUS-Yhtymälle esiteltiin alueellisen hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa ja järjestöneuvottelukunnalle järjestettiin katsaus valmistelun pohjalta luonnokseen. Palvelut ja henkilöstö -lautakunta tutustui luonnokseen 19.5. kokouksessa. Vaikuttamistoimielimille esitellään luonnosta alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi touko-kesäkuun kokouksissa.

Alueellisen hyvinvointikertomus 2025 tiedoin sekä alueellisen hyvinvointisuunnitelman 2027–2030 luonnos esitellään lautakunnalle kokouksessa.

Asiakokonaisuus etenee lausuntokierrokselle kuntiin ja eri toimijoille touko-kesäkuussa. Lausuntojen pohjalta toteutetaan jatkovalmistelua elo-syyskuussa.

Päätöksentekoon alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2027–2030 etenevät syksyn aikana lautakuntaan ja siitä edelleen aluehallitukselle sekä aluevaltuustoon.

Toimivalta

Hallintosäännön § 60 kohdan 6 mukaan tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on ohjata hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelua valtuustokausittain.

Liitteet

Oheismateriaali

- Vuoden 2025 alueellisen hyvinvointikertomuksen tiivistelmät väestöryhmittäin

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

§ 9

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen Markus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää merkitä tiedoksi vuosien 2027–2030 alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun ajankohtaiskatsauksen.

Käsittely

Asiantuntija Björksten poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.36.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 19.36-19.45.

Päätös

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus päätti 24.11.2025 § 261 käynnistää valtuustokaudelle laadittavan alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelun hyvinvointialueella. Hyvinvointialueen on huomioitava strategiassaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Laki hyvinvointialueesta 611/2021 41 §). Hyvinvointialueen on valmisteltava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, hyvinvointialueen strategiset tavoitteet huomioiden.

Järjestämislain (612/2021 7 §) mukaan hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä ja niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain. Hyvinvointialue laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä alueensa kuntien, järjestöjen ja muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijoiden kanssa.

Tilannekatsaus valmisteluun

Alueellisen hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman valmistelu etenee. Valmistelu toteutuu laajassa osallisuudessa kevään 2026 aikana kuntien, järjestöjen, HUS-yhtymän ja muiden tahojen kanssa. Alustavan aikataulusuunnitelman mukaisesti valmistelu etenee viranhaltijavalmisteluna, jonka tilanteesta selostetaan lautakunnassa.

Valmistelusuunnitelman ensimmäinen osio käsitti kuntien kanssa käydyt hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut marras-joulukuussa 2025. Neuvotteluita edelsivät kuntien ja järjestöjen yhteiset työpajat, joissa koottiin ilmiölähtöistä tietoa hyte-neuvotteluiden pohjaksi. Kunnat kokivat neuvotteluiden kehittyvän ja toivovat jatkossakin kuntakohtaisia neuvotteluita, tosin alueellisia teemoja toivotaan käsiteltävän myös yhteisissä pöydissä. Neuvotteluiden palaute esitellään lautakunnalle kokouksessa.

Asukaskeskustelu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä toteutettiin Vokit-alustalla syksyllä 2025. Asukaskyselyn tavoitteena oli selvittää asukkaiden näkemyksiä alueellisen hyte-työn painotuksista. Kyselyn kooste esitellään kokouksessa.

Myös vaikuttamistoimielimet ovat osallistuneet alueellisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteiden suunnitteluun, vaikuttamistoimielimille suunnatussa työpajassa tammikuussa 2026. Vaikuttamistoimielinten työpajan keskustelun tuotokset esitellään kokouksessa.

Lautakunnan edellisen kokouksen työpajayhteenveto alueellisen hyvinvointisuunnitelman valmistelusta on koottu ja esitellään nyt osana tämän kokouksen asiakokonaisuutta.

Valmistelu jatkuu maaliskuun aikana järjestöjä osallistamalla. Teemaverkostoista kerätään ilmiöpohjaista tietoa hyvinvointisuunnitelman painopisteistä ja niihin liittyvistä tarpeista. Osana valmistelua järjestetään myös luottamushenkilöseminaari.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman luonnos valtuustokaudelle esitellään lautakunnalle toukokuussa ja käsittelyn pohjalta siihen tehdään tarvittavia muutoksia. Päätöksentekoon alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma etenee lautakunnalle syyskuussa 2026 ja siitä edelleen aluehallitukselle sekä aluevaltuustoon.

Toimivalta

Hallintosäännön § 60 kohdan 6 mukaan tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on ohjata hyvinvointialueen

hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelua
valtuustokausittain.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria